

## **Ponašanje u hramu**

Odsustvo veronauke u našim školama i nedostatak verskog vaspitanja u porodici, doprineli su da naš narod postane necrkven i verski slabo prosvećen. Danas, kada se polako vraća svojoj crkvi, primećuje se nedostatak znanja o ponašanju u hramu na bogoslužanju ili van hrama gde prisustvuje verskim obredima.

### **Šta je hram i kako se ponaša u hramu**

Hram je osvećeno i sveto mesto, kuća Božija, mesto molitve i našeg susreta sa Bogom. Zato se u njega ulazi sa poštovanjem. Kada se dođe na vrata crkve, prekrsti se i pobožno uđe u hram. Neki vernici iz poštovanja celivaju krst na crkvenim vratima.

### **Paljenje sveća**

U mnogim hramovima vernici pale sveće u sklopu samog hrama, zato je poželjno da taj deo protekne bez gužve u tišini, naročito ako je bogoslužanje u toku. U srpskoj Crkvi sveće se pale na odvojenom mestu za žive srodnike a posebno za upokojene. Zbog toga shodno potrebi koju imamo postoje odvojeni svećnjaci za žive i pokojne.

### **Simbolika sveća**

Sveća je simbol svetlosti i ukazuje na svetlost carstva nebeskog, koju sa nadom očekujemo po isteku zemaljskog života. Paljenje sveća za nas i naše bližnje nije samo običan ritual koji košta, već molitveni čin i prinos Gospodu u znak revnosti za sve one kojima se sveće pale.

### **Celivanje Svetih ikona**

Kad se zapale sveće tiho se odlazi i celiva ikona hramovnog svetitelja koja se obično nalazi u centralnom delu Crkve, a zatim i ostale ikone koje su postavljene za celivanje. Pred ikonom se prekrsti i celiva lik svetitelja koji je na ikoni predstavljen. Prilikom izlaska iz hrama, postupa se isto kao kad ulazimo u hram, celiva se ikona, izađe se na vrata tiho i nečujno, na izlasku se okrene prema unutrašnjosti hrama i smerno se prekrsti i pokloni.

### **Značenje i smisao celivanja ikona**

Molitva pred ikonom i celivanje ikone ne znači naše poštovanje ikone kao materije, ili slike, budući da postoje mnoge slike važnih istorijskih ličnosti, pa se pred njima ne molimo, niti im ukazujemo poštovanje. Međutim, kada prilazimo ikoni mi se molimo svetitelju da svojom molitvom za nas posreduje pred prestolom Božijim. Stojeći pred njegovim živopsanim likom koji vidimo, mi uznosimo svoje molitve do NJega koji je u crstvu Božijem, moleći ga da za nas posreduje. Vekovima, ikone su bile škola za nepismene, koji nisu mogli da čitaju žitije svetitelja. Zato kratki simboli koje sadrži svaka ikona mogu slikom i simbolom da ispričaju žitije svetitelja, zbog čega su ikone vekovima bile prava veronauka za vernike.

### **Mesto u hramu**

Muškarci obično stoje na desnoj, a žene na levoj strani lađe hrama. Razlog za odvajanje u hramu je prihvaćena praksa rane Crkve, ali i zbog onih koji porodično dolaze na molitvu da bi odvojeni bili bolje skoncentrisani na molitvu. Ulazak u hram podrazumeva ostavljanje svega što nije vezano za molitvu, jer se vreme u hramu koristi za molitvu a ne za razgovor sa rodbinom ili

poznanicima. Bolje je izaći iz hrama, ako se oseti umor i slaba volja, nego ometati druge.

(nastaviće se)